

Vícejazyčnost

Jozefien Loman, organizace Katholiek Onderwijs Vlaanderen, Vlámsko

„Jednotlivce považujeme za vícejazyčné, pokud mají schopnost rozumět více než jednomu jazyku a tyto jazyky používat (může se jednat o různé úrovně, všechny jazyky nemusí mít člověk osvojené do stejné míry), nebo pokud pravidelně používá různé jazyky“. (Van den Branden, 2010¹)

Kvůli rostoucím mezinárodním kontaktům a rozšiřujícím se možnostem komunikace prostřednictvím nových médií je porozumění více jazykům a jejich používání v současném světě stále důležitější. Více než jeden jazyk je součástí běžného života mnoha studentů.

Vícejazyčnost je přítomná na všech školách: některé školy mají mnoho vícejazyčných studentů, zatímco jiné školy, kde je většina studentů pouze jednojazyčná, se nemohou vícejazyčnosti vyhnout. Zdroje, které studenti využívají pro inspiraci a informace, obsahují stále více jazyků. Studenti sledují na YouTube filmy v angličtině, poslouchají hudební skupiny z Islandu a USA, píšou textové zprávy se zvláštními zkratkami a výrazy, pracují na výměnných projektech s polskými studenty nebo podporují charitativní projekty v Africe... Škola, jež chce se studenty smysluplně pracovat, používá vícejazyčný kontext k tomu, aby vytvořila silné učební prostředí.

Všichni studenti by měli být schopni fungovat ve vícejazyčném prostředí. Někteří studenti si přinášejí silný vícejazyčný základ z domova, jiní se seznamují s jinými jazyky ve škole. K rozvoji vícejazyčnosti studentů lze využít veškerou jejich znalost, včetně znalosti jazyka, jímž hovoří doma.

Školy, jež chtějí pracovat s vícejazyčností, by měly mít strategii využití jazyků vytvořenou podle specifické situace školy: jazyk je tmelem naší heterogenní společnosti, jazykové kompetence jsou klíčovým faktorem úspěchu ve vzdělání a jazyk nesmí posilovat znevýhodnění některých skupin studentů. Jazyk má přispívat k rozvoji osobnosti každého studenta.² Škola, jež má takovouto jazykovou strategii, promýšlí, jak řešit současnou diverzitu a jak stimulovat vícejazyčnost u každého studenta. Škola by také měla věnovat pozornost tomu, jak může jazyk školy reagovat na rozvoj dalších jazyků. Pozitivní přístup k jazyku, jímž hovoří student doma, může mít pozitivní dopad na motivaci učit se jazyk, kterým se mluví ve škole, a studenti mohou používat znalosti v jednom jazyce k učení se jazyku dalšímu.

¹ Van den Branden, K. (2010) zoals geraadpleegd op 9/02/2016 op <https://duurzaamonderwijs.com/2013/12/11/1114/>

² Verhelst, M. (2013). Beleidsvoerend vermogen, talenbeleid en evaluatiebeleid: hoe ze samenhangen en elkaar versterken. Handboek beleidsvoerend vermogen.